

LIVET

HIMMEL

Konfirmander om himmelriket
Prästen som tror på en överraskning
Mr Fuglesang – vår man i rymden
Kyrkoherde Staffan Hellgren tar farväl

Redaktion

Staffan Hellgren, kyrkoherde
staffan.hellgren@svenskakyrkan.se

Christina Högberg, kommunikatör
christina.hogberg@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare

Staffan Hellgren, kyrkoherde
staffan.hellgren@svenskakyrkan.se

Design&produktion

Lind Lewin kommunikation, lindlewin.se

Redaktör

Mia Sjöström

Skribenter

Mia Sjöström, Petter Karlsson

Mönster

Lotta Köhlhorn

Fotografer

Elliot Elliot, Håkan Elofsson

Tryckeri

Stockholms Lito Grafiska AB

Svenska kyrkan

DANDERYDS FÖRSAMLING

svenskakyrkan.se/danderyd

ÖPPETTIDER

Församlingsexpeditionen:

Mån-fre: 9.00 – 16.00.

Kyrkogårdsförvaltningen:

Mån-fre 9.00 – 15.00.

Växel, tel 08-568 957 00.

Mån-fre 9.00 – 12.00 och 13.00 – 17.00.

Bokning av dop, vigsel, begravning:

Mån-tors 9.00 – 12.00, 13.00–15.00.

Fre 9.00–12.00. Tel 08-568 957 10.

Bokning av församlingsgårdar:

Mån – tors 9.00 – 12.00, 13.00–15.00.

Fre 9.00–12.00. Tel 08-568 957 35.

Tack Staffan Hellgren!

Söndagen den 2 juni 11.00 är alla välkomna till högmässa i Danderyds kyrka. Kyrkoherde Staffan Hellgren, som börjar som kyrkoherde i Österåkers församling, avskedspredikar.

Sång av Danderyds kyrkokör.
Efteråt blir det mingel
i Församlingens Hus.

Svenska kyrkans internationella arbete

Som en av Sveriges största insamlingsorganisationer gör Svenska kyrkan stor skillnad för människor. Organisationen har nu fått ett nytt namn: ACT, Svenska kyrkan.

Samarbetet med systerkyrkor och partners över hela världen ger stöd till humanitärt katastrofarbete, teologisk utbildning, långsiktigt diakonalt biståndsarbete och påverkansarbete.

Inför jul och påsk och vid katastrofer görs insamlingar där du kan vara med och bidra genom att swisha på 900 12 23.

act
Svenska kyrkan

Konfirmation 2019–2020

Följ med till Ramundberget, Biskops Arnö eller Berlin! Nu släpper vi broschyren för 2019-2020. Kolla även in konfirmandidanderyd.se

Kom och träffa folk från hela världen

Välkomna alla barnfamiljer till fest med lek, mat, sång och musik.

Söndag 26 maj 14.00–16.00
Ta med mat från ditt land så bjuder vi varandra på mat från hela världen.

Plats: Petruskyrkan,
Kyrkvägen 27 i Stocksund.

Midsommardagen
lördag 22 juni
Gudstjänst, midsommarmat, jordgubbstårta, sång och lek.

Plats: Sätträängskyrkan,
Sjöbergsvägen 32, Danderyd.
15.00–17.00 Midsommar, mingel,
mat och Skapelsegudstjänst 16.00.

Kontakt: Elisabet Munro, präst,
elisabet.munro@svenskakyrkan.se,
070-644 10 99.

FOTO: ANNA LIND LEWIN

Sommarläger

Fyra dagar med lek, bad, utflykter och samtal för barn till och med 13 år i sällskap med förälder eller vårdnadshavare. Detta är ett dagläger så vi sover hemma i våra egna sängar om natten. En av dagarna gör vi en utflykt till Skansen. Förutsättning för lägret är att både barn och vuxna är med alla dagarna.

Tid: Tisdag 25 juni–fredag 28 juni.

Plats: Sätträängskyrkan.

Kostnad: 100 kr per familj.

Förträff onsdag 5 juni 18.00

i Sätträängskyrkan.

Anmälan: Elisabet Munro, präst,
elisabet.munro@svenskakyrkan.se
070-644 10 99.

FOTO: ANNA LIND LEWIN

Utflykt till Kolmården

En familjeresa där ni kan möta djur från hela världen och få ett härligt sommarminne.

Tid: onsdag 10 juli. Avresa med buss från Danderyds kyrka 9.00 och beräknad hemkomst 20.00.
Avgift: 100 kr per familj för transport med buss, entré, mellanmål, lunch och fika.
Anmälan: Estelle Wiesel, diakon,
estelle.wiesel@svenskakyrkan.se,
08-568 957 29.

Utställningar Församlingens Hus

**Mikael Kiesbye, måleri
och broderi 10 april–5 juni.**

**Jorden Runt – med pensel,
nål och tråd 13 juni–30 augusti**
**Inggerd Olsen Pettersson
och Göran Rücker.**

Vernissage: torsdag 13 juni,
17.00–19.00.

Altorpsdagen

Upplev Djursholms begravningsplats när det är som vackrast. Följ med på en rundvandring, fika och träffa kyrkogårdens personal.

Plats: Djursholms begravningsplats,
Ymervägen 55, Djursholm.
Tid: Tisdag 21 maj 12.00-16.00.
Rundvandring 13.00 och 15.00.
Samling vid Altorps kapell.
Samarr: Djursholms Forntid
och Framtid.

FOTO: JENNY SIGEMAN

Finns det någon himmel?

Gustav och Sofia
i mitten går i samma
konfirmationsgrupp
varje tisdag.
Love till höger är
blivande konfirmand
och Sophie
till vänster
konfirmerades
förra året.

Livet frågade konfirmanderna Sophie, Sofia, Gustav och Love i Danderyds församling om vad de tror om himmel och helvete.

KLOCKAN ÄR HALV SEX och några konfirmander har precis ätit middag tillsammans i Församlingens Hus. Oftast är de här och äter, pratar och pysslar men ibland gör de något helt annat, som att rida eller åka skateboard. När alla dukat av är det dags för kvällens tema – himlen.

Prästen Niklas Utterhall berättar att han alltid inför en begravning frågar de anhöriga om vad de tror händer efter livet.

– Många säger att de aldrig har tänkt på den frågan, säger Niklas.

Han förklarar att det inte finns någon tydlig bild i Bibeln av vad himlen är eftersom Jesus ofta pratar i gåtor och metaforer.

– Himmelriket handlar om hopp och kärlek, och Gud vill att alla människor ska ha en möjlighet att komma till himmelriket när det här livet tar slut, säger Niklas och undrar vad konfirmanderna tänker om himlen.

– Jag hoppas att himlen är en plats man kommer till när man har dött, säger Gustav.

– Jag tror att himlen är något som folk har tänkt ut för att känna sig säkrare. Men jag tror inte på någonting om jag inte får det bevisat, säger Love som varken vill kalla sig för ateist eller troende.

– Himlen fungerar som tröst, men jag

tror inte på himlen – eller Gud, säger Sofia.

Gustav tänker sig att himlen är ungefär som i Bröderna Lejonhjärta, men att det inte är medeltid där nu eftersom himlen följer med sin samtid.

– Jag tror att himlen är en bättre och godare version av jorden. Himlen är oändlig och man hamnar där med sin familj och de närmaste, säger Gustav som tror att alla, oavsett religion, hamnar i samma himmel.

– Om jag skulle tro på himlen skulle den vara ljus och vit. Jag tänker mig långa vita byggnader, grönska och djur lite här och var, och vart man går är folk trevliga, säger Sofia.

– Många tänker sig nog moln och väldigt vitt, men det verkar överkligt. Jag skulle säga att det mer är som naturen, ett fridfullt grönt paradiset med mycket djur, säger Love.

– Jag tror att himlen ser olika ut för olika människor, säger Sophie som är medvandrare, vilket betyder att hon konfirmerades förra året och nu håller på att utbilda sig till ledare.

Kommer alla till himlen?

– Om Gud finns tror jag inte att han tycker att någon förtjänar att hamna i helvetet. Jag tänker att det kan finnas ett mellanrum mellan jorden och himlen där

man får be om ursäkt för sina synder och sen gå vidare upp, säger Love.

– Jag tror att man får en andra chans att rätta till det man gjort fel på jorden innan man kommer till himlen, säger Sophie.

Ingen av dem tror på något helvete. ”Det är ett för hårt straff” säger någon. ”Man använde det nog bara som hot för att få folk att inte synda”, säger någon annan.

– Religion är ju mest tankar och alla tänker olika. Man får leta efter sanningen tillsammans, säger Love.

Prästen Niklas berättar att han också brukar fråga de anhöriga till den som ska begravas vad meningen med livet är. Han undrar vad konfirmanderna tänker om den frågan.

– Det är nog den svåraste frågan som finns och alla har olika svar. Jag tror att livet är till för att man ska njuta och leva, men också för att visa oss att det finns ondska innan man kommer till det oändliga, till himlen, där ondska inte finns – så att man förstår skillnaden, säger Gustav.

– Jag tror inte att det finns någon särskild mening med livet. Jag tror vi bara hade tur som kom till på den här planeten. Men... det gäller att ta vara på sin tid, säger Sofia ♦

Ovan där

När hon dör tror prästen Elisabet Munro att hon kommer att tänka "nämen, var det så här det var!". För några färdiga svar om himlen och livet efter detta har inte Svenska kyrkan.

– **JAG TÄNKER ATT** våra föreställningar om himlen är precis som om ett barn i magen försöker göra sig en bild av hur det är utanför.

Det säger Elisabet Munro, som är präst i Danderyds församling. Varje vecka predikar hon om himlen när hon har begravning och hon pratar ofta om himlen i själavårdande samtal och med barn på Kyrkans förskola.

– Vi vet ju inte hur det är i himlen, det är så lite vi kan säga säkert. Som kristna har vi våra erfarenheter av bönen, förnimmelser av att Jesus går vid vår sida och löften i Bibeln. Men ödmjukhet är livsviktigt, vi kan aldrig säga "så här är det", bara att vi söker sanningen.

Själv tror hon att vi kommer att mötas av ett ljus, en ofantlig kärlek och få en förståelse att vi alla är ett, när vi dör.

– Och jag tror att vi kommer att tänka "Nämen, var det så här det var!". Människan har i alla tider haft så många tankar om döden och vad som händer efteråt. Det är svårt att förstå och förklara vad himlen är eftersom Guds härlighet och kärlek är för stor och för fantastisk för oss att ta in.

Men det är viktigt att vi inte bara fokuserar på det som kommer sedan utan att vi är här och nu, understryker hon.

– Om vi vill leva nära Gud och bli mer lika Jesus så går det inte utan att visa det

i kärlek till människorna omkring oss och planeten vi bor på.

Hon berättar om en sång hon minns från kyrkans barnkör som hon sjöng i som liten. Den handlade om att innan vi föds är vi hos Gud och efter livet på jorden kommer vi hem till Gud i himlen igen.

– Det sammanfattar hela min teologi. Och jag tänker att vi har himlen med oss hela tiden här på jorden. Gud har skapat oss, det finns något gudomligt i oss alla. Jesus säger "Guds rike är inom er".

Guds rike, himmelriket, evigheten eller himlen? Olika ord för samma sak, menar Elisabet Munro.

– Himlen är både här och nu och ännu icke. Vi har ett liv som följer klocktiden här på jorden, men ibland bryter evighetens dimension in i våra liv och ger oss en föränning om himlen. Det kan vara när vi förnimmer något heligt eller andligt – kanske när vi är i kyrkan, när ett barn föds, när två personer älskar eller när vi är ute i naturen.

Förr i tiden fokuserade kyrkan mycket mer på synd och straff och det var mycket tal om helvetet.

– Olika tider har haft olika huvudfrågor och förr fokuserade predikan om försoning mest på förlåtelse för synder. I alla tider har man tolkat Bibeln på olika sätt och fokuse-

rat på olika delar i den. Idag är känslan av skam, att inte duga, stark i människor. På skam biter inte förlåtelse. Då behöver predikan betona Guds kärlek och tillhörighet, att Gud älskar oss oavsett.

På 1500-talet protesterade Martin Luther emot den katolska kyrkans handel med avlatsbrev som innebar att man kunde köpa syndernas förlåtelse. Det skulle både förkorta tiden i skärselden och garantera en plats i himlen för sig och de sina.

Skärselden är inte något kristna betonar idag. Den nämns för övrigt inte en enda gång i Bibeln. Ordet helvetet kommer från det hebreiska ordet Gehenna vilket syftade på en soptipp utanför Jerusalem.

– Jag tänker att helvetet bara finns här på jorden och handlar om när vi betar oss illa mot varandra och mot vår planet. Det betyder inte att våra handlingar inte får en konsekvens men Gud fördömer inte människan, bara de onda handlingarna och ondskan.

Om alla människor kommer till himlen är inget vi kan veta. Det är upp till Gud, förklarar Elisabet Munro.

– Men den Gud jag tror på möter alla som dör. Tron på himlen är ett trotsigt hopp i vår kristna tro. Att det inte tar slut i och med döden. Att vårt möte med himlen då inte längre är begränsad av klocktid ♦

"Jag tänker att helvetet
bara finns här på jorden
och handlar om när vi
beter oss illa mot varandra
och mot vår planet."

A full-page background image of astronaut Christer Fuglesang in a white spacesuit, floating in space against a blue sky with white clouds. He is holding onto a metal structure, possibly part of the International Space Station. The text "Vår man i rymden" is overlaid in large white letters.

Vår man i rymden

Människan på månen

I sommar är det femtio år sedan den första människan landade på månen. Det var den 20 juli 1969 som USA:s mänlandare tog mark på månen och astronauten Neil Armstrong steg ned på månens yta. Ungefär 500 miljoner människor världen över såg direktsändningen på TV och hörde honom yttra de berömda orden *"That's one small step for man; one giant leap for mankind"*. Astronauternas fotspår på månen kommer att bevaras i 100 miljoner år. Sändningen finns att se på svtplay.se. Sök på "mänlandningen".

Bilden föreställer astronaut Christer Fuglesang, på rymdpromenad vid Internationella rymdstationen ISS.

ESA astronaut Christer Fuglesang ombord på rymdfärjan Discovery

Två rymdresor och fem rymdpromenader har det blivit för Christer Fuglesang – Sveriges förste och ende astronaut.

MERITLISTAN ÄR LÅNG. Förutom astronaut är Christer Fuglesang docent i partikelfysik, professor i rymdfart på KTH, forskare, lärare och barnboksförfattare. Bland annat. De senaste tio åren har han dessutom föreläst för drygt 25 000 skolelever runt om i Sverige.

– De frågar ”Hur var det i rymden?” och vill oftast veta mer om vardagliga saker som hur man går på toa och lagar mat.

Toaletten fungerar ungefär som en dammsugare brukar han förklara. Och eftersom det varken finns spis, mikro eller kylskåp på rymdstationen ISS åter man ouppvärmad burkmat eller pulvermat i påse som blandats med vatten.

Christer Fuglesang var en av sex bland 6000 sökande som blev antagen av den europeiska rymdorganisationen ESA 1992. Efter 14 års arbete, träning och utbildning blev han förste svensk i rymden. Den 10 december 2006 åkte han med rymdfärjan Discovery till den internationella rymdstationen ISS, som ligger i en omloppsbana runt jorden på 400 kilometers höjd.

– Jag skulle gärna åka ut i rymden igen. Det var häftigt att sväva runt där och se jorden och samtidigt vara med på fantastiska arbeten som hjälper människor, säger Christer Fuglesang.

Totalt blev det två resor och fem rymd-

promenader på totalt 32 timmar.

– Det var lite pirrigt att vara ute på rymdpromenaderna, erkänner han, men jag var också förväntansfull. Jag hade förberett mig länge och det gällde att vara försiktig och jobba noggrant. Men det går aldrig 100 procent bra; på första rymdpromenaden tappade jag en hylsa till ett verktyg vilket var irriterande.

Var du rädd någon gång?

– Nej, även om jag visste att rymdfärjan Discovery som tog oss till ISS-stationen var en högriskfarkost så var jag inte rädd.

Christer Fuglesang har tillbringat nära 27 dygn i rymden under sina båda besök på ISS. Utanför fönstren såg han jorden som de varvade på 1,5 timme.

– Det är vackert. Vi var nära jorden så man såg inte hela klotet på en gång, men stora ytor. Det som slog mig är att atmosfären, där syrgasen finns, är så tunn. Vid soluppgångar och solnedgångar såg man ett tunt färgband.

Han förklarar att nästan allt vi vet om klimatproblemen på jorden bygger på data som kommer från rymden.

– Det finns massor av avancerade instrument som mäter olika saker och gör att vi förstår jorden bättre. Forskningen lär oss även mer om oss själva, livets ursprung och vår roll i universum.

Är vi ensamma i universum?

– Jag tror att det finns enkla livsformer, som bakterier, här och var och att vi hittar något sådant inom 10, 15 år. Men jag tror att en civilisation, som den vi har här på jorden, är väldigt ovanlig. Och om det finns är den nog så långt bort så vi inte får kontakt.

Har du någon tro?

– Nej, jag tror inte på något övernaturligt och mycket av det religiösa menar jag ligger inom det övernaturliga ♦

Internationella rymdstationen ISS

– Började byggas 1998 och är idag en 73 meter lång, 109 meter bred och 20 meter hög konstruktion.

– Färdas i 28 000 kilometer i timmen.

– Ägs gemensamt av USA, Ryssland, Kanada, Japan och länder inom den europeiska rymdorganisationen ESA, däribland Sverige.

– Konstant bemannad sedan år 2000.

– Minst sex astronauter bor på stationen i upp till ett år och andra astronauter besöker stationen ibland under tvåveckorsperioder.

– På ISS bedrivs forskning om bland annat människans fysiologi, biologi, fysik, astronomi och materialforskning.

KÄLLA: RYMDSTYRELSEN.

Himla bra fakta

Himlen i konsten

I kupolen i Domen i Parma, Italien, målade renässansmålaren Correggio 1530 fresken till höger där han introducerade bilden av himlen som en sorts stadium där alla våra nära och kära fanns samlade bland molnen tillsammans med änglar, helgon, Gud och Jesus, enligt Richard Townsend, chef för Biblical Museum i New York. Fresken beskriver Jungfru Marias himmelsfärd.

Därför är himlen blå

Solens ljus mitt på dagen innehåller alla regnbågens färger. Luften som i grunden består av en gasblandning, mest syre och kväve, sprider solens blåa ljus betydligt mer än dess röda våglängder. Detta spridda ljus förklarar varför en klar himmel är blå. Solen själv blir lite gulfärgad. Men närmre solnedgången när solen står lågt måste solens ljus passera genom en större luftmängd. Då sprids ännu mer av det blå ljuset bort och även mer av det gröna.

KÄLLA SMHI

Äkta huvudet

Rymdskrot är föremål människan skickat upp i rymden, men som inte används längre. Med hjälp av radar och teleskop har man koll på omkring 18 000 rymdskrotsdelar men man tror att det finns cirka 170 miljoner delar rymdskrot. Risken är att rymdskrot krockar med satelliter eller rymdfarkoster – eller trillar ner på jorden. NASA uppskattar att ett större objekt faller ner på jorden varje dag. De mindre delarna brinner ofta upp i atmosfären.

KÄLLA: RYMDSTYRELSEN.

Bild från Correggios målning Marias Himmelsfärd i katedralen i Parma.

Musiker Johan Björling.

Gosskören.

Kören Vocalice.

Församlingens nya kör satsar på gospel

Församlingsborna har önskat sig en gospelkör och i september blir den verklighet.

– Vi börjar med tre körövningar under hösten som avslutas med att vi sjunger under högmässan i Danderyds kyrka andra advent. Det är kul när det får svänga lite i kyrkan, berättar Johan Björling, musiker i församlingen.

Vad är din egen relation till gospel?

– Jag har ingen tydlig koppling till gospel, men nu får min bakgrund inom pop och rock möta den kyrkliga delen av mig i gospel. Vi har ju en annan tradition av sånger och musik i Svenska kyrkan sedan gammalt, men gospel blir allt vanligare. Gospel är en helt igenom kristen musik-genre och det betyder evangelium, det glada budskapet.

Hur gör man om man vill vara med?

– Alla som vill är välkomna att vara med och man behöver varken ha körvana eller förkunskaper. Vi är en kör för alla som vill och vågar, och vi kommer att satsa på sångglädje och att ha kul tillsammans. Man mår dessutom bra av att sjunga; det är både avstressande och välgörande. Jag läste

förresten om en intressant undersökning från Sahlgrenska akademien som visade att när människor sjunger tillsammans i kör så synkroniseras sångarnas hjärtslag med varandra. Man blir ett kollektiv.

VILL DU SJUNGA GOSPEL?

Kontakta Johan Björling på johan.bjorling@svenskakyrkan.se
Första körövningen är 15/9 13.00–15.30, efter det 13/10, 10/11 och 8/12.
i Petruskyrkans församlingssal.

VÅRA ÖVRIGA KÖRER

Mariakören

För tjejer i årskurs F-2. Vi lär känna våra röster och sjunger unison körsång, sakralt som profant, barnvisor och gospel. Vi övar oss i hur man står och sitter när man sjunger och hur man följer en dirigent. Vi medverkar i tre gudstjänster per termin.

Ceciliakören

Tjejer åk 3–7. Nu börjar vi träna tvåstämmighet, sjunger på flera språk samt fortsätter övning av gehöret. Repertoaren är mest sakral barnkör, men även gospel, musikal och pop. Vi medverkar vid 3-4 gudstjänster och konserter per termin samt åker på körresa och har kördagar.

Danderyds gosskör

Killar åk 1–7. Gosskör som sjunger unisont och tvåstämmigt, sakralt som profant. Medverkar i cirka tre gudstjänster per termin och åker på Gosskörfestival med hundratalet andra från landets gosskörer.

Vox klassiskt

För sopraner och altar som går på högstadiet och i gymnasiet. Vi sjunger 2 och 3-stämmigt på olika språk, främst sakral klassisk körmusik.

Grabbkören

För dig mellan målbrottet och pension. Har du sjungit i kör förut och längtar efter att sjunga men har egentligen inte tid? Då är Grabbkören för dig!

Danderyds kyrkokör

En mycket erfaren blandad kör där koristerna sjungit i kör hela livet. Kören ger konserter och sjunger i gudstjänster. Målsättningen är att musicera på hög nivå.

VocAlice

VocAlice är en kör för kvinnor. Inriktningen är främst klassisk sakral, 2-4-stämmigt för sopraner och altar, men vi sjunger även jazz, gospel och folkmusik.

Läs mer på svenskakyrkan.se/danderyd

A photograph of a middle-aged man with grey hair, wearing a blue button-down shirt with a white clerical collar, olive green trousers, and a black belt. He is standing in front of a large window, looking out with his hands in his pockets. The window reflects the sky and clouds. The text "Himlen kan vänta" is overlaid in white.

Himlen kan vänta

Staffan Hellgren far vidare mot lugnare vatten. Men först ska han göra ett treårigt stopp som kyrkoherde i Österåker. Kvar lämnas ett Danderyd som han begåvat med miljövänliga hus, fullsatta mässor och en kyrkbänk utanför Systembolaget.

BÅDA PARTER var rejält tilltufsade, när de inledde sin relation:

Staffan Hellgren söndermanglad av "Uppdrag granskning" i en bostadsskandal som andra egentligen bar skulden till.

Danderyds församling med rykte om sig att vara ett svårskött pastorat, fullt av inbördes konflikter.

Men 14 år senare avslutas kärleks-historien mellan prästen och kyrkan i både ömhet, saknad och högsta samförstånd, eller hur man nu ska uttrycka saken.

Det råder uppbrotsstämning hemma i den röda prästgården i Sättraäng, där flytt-kartongerna snart ska fyllas med teologiska skrifter, hustruns notblad och barnens lego.

Men det känns också i det Församlingens Hus som Staffan Hellgren lämnar efter sig som ett handfast exempel på att en enda människa kan göra skillnad.

– Jag hade bara varit här i tre månader när jag föreslog att vi skulle bygga nytt. Togs varsamt avses av folk som försökte tala mig till rätta: "Nej, sånt går inte här i Danderyd". Vilket bara triggade mig ännu mer. Jag tänkte att om något är så illa kan det ju bara bli bättre.

Församlingens Hus med sin luftiga, eleganta design och sina miljövänliga solceller kan säkert stå i 50 år utan att skämmas, gissar han.

Men den avgående kyrkoherden lämnar också efter sig en sorts osynlig arkitektur: en inre kyrka som gett många församlingsbor, oavsett tro eller bakgrund, smak för det existentiella och eviga.

Gud har blivit cool helt enkelt.

Som när den bångstyrige konfirmanden efter fjällägret i Ramundberget erkände att "Det var ju morsan som ville att jag skulle hit, men jag måste erkänna att ni fått mig på kroken."

Eller som när man bjöd in till Kent-mässa i Danderyds kyrka och media från Haparanda till Smygehuk förvånat vände blickarna mot den uppenbarligen rockälskande församlingen norr om Stockholm.

– En reporter sa: "Det är så fint att ni låter citera poptexter som 'Allting har sin tid' i kyrkan." Jag svarade: "Fast nu råkar ju just det där vara ett citat från Bibeln. Det är Kent som lånat från oss, inte tvärtom."

Vilket å andra sidan är lite av Staffan Hellgrens teologi i ett nötskal:

Gud är överallt. Det finns inga gränser mellan heligt och profant. Alla är vi barn av evigheten. Jorden är en försmak av himlen.

– Vi har alla upplevt de där korta stunderna när allting stämmer och det sker något utöver det vanliga. I mitt fall kan det vara ett ögonblick under ett dop eller en begravning. Men också när jag åker

offpist på en orörd bergssida i Alperna.

Det var ingen slump att han lät placera ut en kyrkbänk mellan apoteket och Systembolaget i Mörby centrum för spontana samtal mellan himmel och jord. För Staffan Hellgren ska kyrkan vara lika utåtriktad som fördomsfri.

– Jag har alltid haft svårt för folk som "bara" tror. Då blir jag misstänksam, för det är för enkelt. För mig har tron och kyrkan alltid varit som karta och kompass. De har hjälpt mig hitta rätt i livet, slipa av kanterna och ibland sätta mitt ego i bakgrunden. Men det har inte skyddat mig från mörka stunder.

Även en kyrkoherde kan tvivla ibland?

– Ja, det är klart att det har funnits perioder av mer eller mindre tro och tillförsikt. Men som min gamle konfirmationspräst sa: "Om den kristna tron bara vore ett påhitt, så vore det ändå världens bästa påhitt."

Ty provinsialläkarens pojke från Smedjebacken i Dalarna har alltid varit försiktig med dogmerna. Tvärsäkra får andra vara. Själv fortsätter han, 67 år gammal, ett livslångt sökande som inleddes när han som grabb följde med pappa på hembesök.

– Där lärde jag mig mycket om människorna. Pappa kunde säga: "Den där farbrorn, förstår du, var inte sjuk på riktigt. Han behövde bara någon att prata med." ➡

**"Vad som sedan sker i himlen, kan jag bara gissa.
Kanske åker jag utförsåkning i de himmelska bergen eller
motorcykel över eviga slätter. Spännande känns det,
hur som helst. Att ha en vision om framtiden ger kraft i nuet."**

Samma mänskliga skavanker och tillkortakommanden fick han se som sjömanspräst i Alexandria och som direktor för Ersta Diakoni och Stadsmissionen i Stockholm.

Här fanns kaptener som blivit inlåsta i kajutan efter att ha supit sig medvetelslösa.

Här fanns unga människor som dog i cancer framför hans ögon.

Här fanns hemlösa som drack slattar ur uteserveringarnas kvarglömda vinglas eller sålde sina kroppar för en smutsig spruta.

– Jag insåg att en människa har ett konstant värde som aldrig kan förbättras eller försämras på grund av yttre omständigheter. Och att kyrkans uppgift är att se detta.

– Som jag sa på en ledarutbildning för näringslivets höjdare: "Själv jobbar jag på AB Himmelsriket. Där kör vi med mer långsiktiga perspektiv. Dessutom har vi en handbok där det står att de sista ska bli de första. Människan är ingen aktie, mer en obligation som ger ständig avkastning."

Sitt eget kapital har han försökt förvalta med nyfikenhet, ödmjukhet och tacksamhet. Blev tidigt känd som den lyhörde, nyfikne kyrkoherden som både kunde inspirera och ta tuffa beslut. Fem unga präster har han coachat till kyrkoherdar. Andra församlingar har

vallfärdat för att spana in det miljöcertifierade mönsterbygget. I Tanzania pågår det så kallade Mjolkprojektet som släcker törsten hos både skolbarn och åkrar.

Han slutar i sanning på topp. Men Staffan Hellgren har också varit prästen som vågat visa sig svag och sårbar. Skilsmässor och en lillebrors tragiska död förde honom in i samma karga ökenlandskap som där han befann sig under det obarmhärtiga mediadrevet 2004.

– Som en kollega på Stadsmissionen sa: "Det var som om du hade fått dödsstraff för en felparkering." Det gick så snabbt från noll till orkanstyrka.

– Samtidigt gjorde det mig revansch-sugen. När folk varnade mig för Danderyd blev jag bara ännu mer inspirerad. Trodde mig kunna genomföra det jag anser mig bra på: att nätverka och få ihop ett kreativt team. Det blev också riktigt bra, tycker jag. Jag lämnar en väldigt fin församling.

Ingen som tyckt att du har varit alltför frittänkande?

– Inte en enda gång har jag känt: "Nej, så här får du inte göra!" Jag uppfattar Danderydsborna som lika måna om att tänka nytt som att bevara det gamla. Utmaningen för kyrkan är att snabbt anpassa sig efter de behov som dyker upp. Det gjorde vi exempelvis väldigt bra när den stora flyktingströmmen kom.

Vad är du annars mest stolt över?

– Mer än vårt miljöarbete, konfalägren, Mjolkprojektet och kyrkbänken i Mörby centrum? Den här tidningen förstås, som verkligen blev som jag ville – den bästa församlingstidningen i landet. Men också att ha fått jobba med så många duktiga och begåvade medarbetare.

Vad har varit svårast i jobbet?

– Att komma med dödsbud, speciellt när det handlar om barn eller självmord. Då balanserar man på en skör tråd. Samtidigt har jag märkt hur jag själv fått kraft i svåra ögonblick och tänkt: "Om de som drabbats så fruktansvärt hårt kan ta sig igenom detta, så varför ska inte jag klara det?"

Din tro på ett evigt liv måste ändå underlätta?

– Jo, även om jag inte vet mer än någon annan om vad som händer efter döden bär jag på en tillit och förtröstan. Jag har svårt att tänka att om det finns en kärleksfull Gud som har skapat det här fantastiska livet och oss till sin avbild, så vore det märkligt om det inte finns något mera.

Hur tänker du dig himlen?

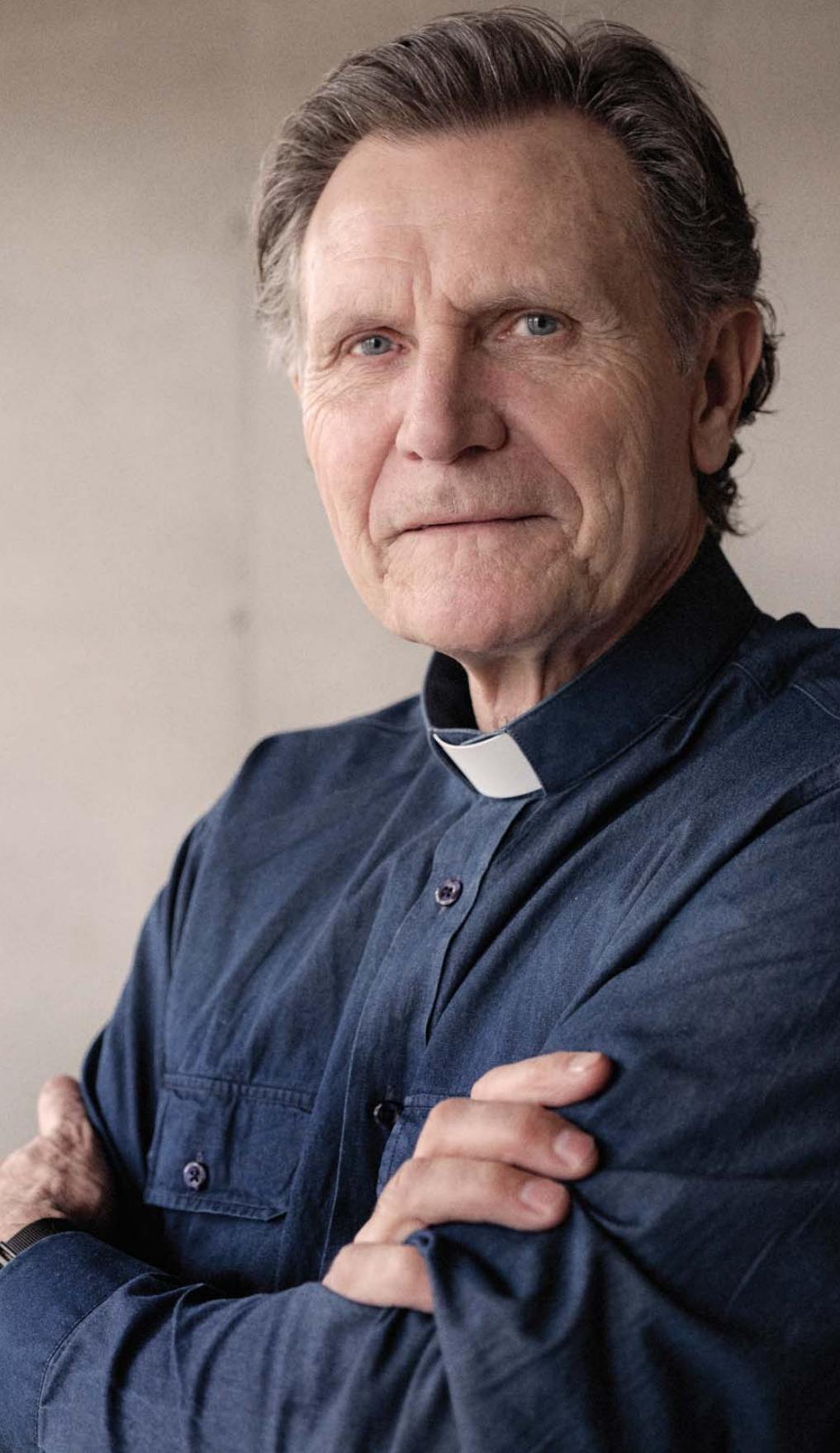
– Jag besökte en gång stålverket i Oxelösund och såg hur arbetare i silverdräkter stod med rakor och rensade det glödande, rinnande järnet. När livet tar slut, tänker jag, rensas alla våra slaggprodukter bort.

Vi blir de människor vi var ämnade att vara?

– Ja, och kanske var redan från början? Jag vill tro att allting knyts ihop till sist. Vad som sedan sker i himlen kan jag bara gissa. Kanske åker jag utförsåkning i de himmelska bergen eller motorcykel över eviga slätter. Spännande känns det hur som helst. Att ha en vision om framtiden ger kraft i nuet.

Helvetet då – finns det?

– Nej, det här med eviga straff har jag svårt att ta. Det stämmer så illa med att vi alla sägs vara Guds barn. Att drabbas på jorden och hämnas genom att i sin tur göra något lika fruktansvärt, jag tänker att den upplevelsen är straff nog. Jag tror vi får möta både himmel och helvete redan här i jordelivet ♦

Namn: Per Staffan Hellgren.

Född: 23 september 1951.

Familj: Gift med Christiane Højlund, 42, dansk organist anställd i Radiokören. Barnen Johan, 37, polis, Lisa, 32, blivande sjuksköterska, Selma, 10, och Laura, 7. Fem barnbarn.

Läser: Maria Borelius "Hälso-revolutionen – vägen till en anti-inflammatorisk livsstil" och Jonas Gardells "Till minne av en villkorslös kärlek".

Lyssnar: På jazzsångaren Gregory Porter, och Lady Gaga i "A star is born".

Ser: "Vetenskapens värld", "Bonusfamiljen" och "The Deuce" på Netflix.

Äter: Fisk.

Dricker: Vatten och vin.

Hobby: Spela tennis och åka skidor. "Och rida om jag får chansen."

Aktuell: Slutar efter 14 år som kyrkoherde i Danderyd och flyttar till nybyggt hus i Svinningeudd i Österåkers kommun.

Välkommen

Rulla som pilgrim

Vandring på Ingaleden i Vallentuna för personer som är rullstolsburna (8,5 km). Vi vandrar mellan Granby gård och Markims kyrka. Vandringen går mest på grusvägar. Ta med assistent eller följeslagare. Vi avslutar med middagsbön och äter vår matsäck. Inställt vid regn. Arrangör: Sollentuna församling och Pilgrim Vallentuna. Tid: Tisdag 21 maj 10.00–16.00. Samling: Granbyhällen, Granby gård. Anmälan: Rolf Häagg 070-545 88 75 senast 20/5.

Ditt inre rum, upptäck din inre goda kraft

En dag på Livstensleden i Vallentuna (6 km). I det goda livets tecken, med den vackra naturen omkring oss, gör vi några stopp för meditationer kring meningen med livet. Tid: Lördag 15 juni 10.30–16.30. Samling: Frösunda kyrka eller vid Roslagsbanan från Östra station mot Kårsta 9.45. Information: Elisabeth Stenberg, 070-545 06 42.

Pilgrimens sju nycklar

Enkelhet, långsamhet, andlighet, delande, frihet, bekymmerslöshet och tystnad – pilgrimens sju nycklor som försöker uttrycka människans längtan efter att få bli något mera hel. En naturskön vandring på Järvafältet (4 km). Tid: Torsdag 27 juni 17.30–20.00. Samling: Parkeringen vid Bögs gård, Sollentuna. Information: Rolf Häagg 070-545 88 75.

Författarvandring

En vandring på vägar och stigar i lugnt tempo runt Ekebysjön (2,5). Meditationer kring Bo Setterlinds dikter. Det går även att delta för rullstolsburna. Gärna tillsammans med assistent. Tid: Söndag 25 augusti 12.30–15.00. Samling: Församlingens Hus, Angantyrvägen 39 (vid Danderyds kyrka). Anmälan: Rullstolsburna kontaktar Rolf Häagg 070-545 88 75 senast 23/8.

Skärgårdsvandring på Grinda

Vi tar båten från Vaxholm till den natursköna ön Grinda som numera är naturreservat. Vandringen blir ett fint sommarminne och vi går genom barrskog, lövlundar, genom öppen jordbruksmark och betande djur. Ett samarbete med Sollentuna församling. Tid: Lördag 31 augusti 9.00–16.30. Samling: Kajen i Vaxholm. Buss 670 från Danderyds sjukhus. Kostnad: Buss- och båtbiljett. Anmälan: Rolf Häagg 070-545 88 75.

För samtliga vandringar gäller:
Ta med bekväma skor, kläder efter väder, sittunderlag, matsäck och dryck.

Sommarträffar med musik

Onsdag 3 juli 14.00–15.30

Önska en allsång

Önska dina favoriter och sjung tillsammans med trion Jukebox.

Plats: Kevinge vårdshus, Edsviksvägen 1A.

Onsdag 10 juli 14.00–15.30

En salig röra

Trubaduren och pastorn Anders Caringer spelar och sjunger bland annat Beatles och egna kompositioner om livet och döden och längtan, varvat med berättelser om sitt liv och som fängelsepräst.

Plats: Kevinge vårdshus, Edsviksvägen 1A.

Vi bjuder på kaffe, smörgås och kaka.

Kyrktaxibiljetter (20 kr/resa) kan köpas av diakon eller i Församlingens Hus.

Anhörigcafé

I samarbete med Danderyds kommuns anhörigstöd ordnas café i Andrum.

Tid: Fredagarna 7 juni 5 juli 13.00–15.00.

Frukost i gemenskap

Vi äter frukost tillsammans vid Sätträängs-kyrkan. Efteråt kan du gå ner till Edsviken och ta ett dopp eller en promenad.

Vid fint väder sitter vi ute, vid regn är vi i Vagnslidret.

Tid: Fredagarna 5/7 och 12/7 10.00–12.00.

Kontakt: Estelle Wiesel, 08-568 957 29.

Utflykt till Millesgården

Onsdag 17 juli 13.00

Millesgårdens statypark

Vi träffas 13.00 på tunnelbaneperrongen vid Ropsten och åker med buss till Millesgården på Lidingö. Där får vi en guidad visning i statyparken och fikar sedan i restaurangen.

Avgift: 100 kr för entré, visning och fika.

Anmälan senast 10/7 till Charlotte Dunér, charlotte.duner@svenskakyrkan.se,

08-568 957 25.

Bussutflykter

Onsdag 7 augusti

Nya Sörmlands museum

Följ med till nyöppnade Sörmlands museum i Nyköpings västra hamn!

En spännande, kreativ och händelserik mötesplats. Lunch i museets restaurang och guidad visning i museet. Därefter kan vi besöka museum och butik på egen hand.

Tillgängligt för rullstolsburna och besökare med rollator.

Avfärd: 9.30 Eneby torg, 9.45 Danderyds kyrkas parkering samt 10.00 Myrans Livs, Mörby. Åter i Danderyd: 17.00.

Kostnad: 400 kr.

Onsdag 14 augusti

Brategården – en bergsmansgård

Brategården är en välbevarad bergsmansgård nära Fagersta i Västmanland. De tre mangårdsbyggnaderna är från 1790-talet. Sedan 1828 är gården i familjen Brates ägo och sedan 2006 ett av Sveriges 43 kulturreservat. Margareta och Erik Brate berättar om gården, då vi också får njuta av festsalens färgrika vägg- och takmålningar. Lunch på Lindgården konferens.

Tid: Avfärd: 9.30 Eneby torg, 9.45 Danderyds kyrkas parkering samt 10.00 Myrans Livs, Mörby. Åter i Danderyd: 20.00.

Kostnad: 500 kr.

Om utflykterna 7 och 14 augusti:

I priset ingår bussresa (toalett ombord), kaffe, lunch, guidad visning och förfriskning. Vi besöker också äldre miljöer där hiss kan saknas.

Anmälan på 08-568 957 10,

mån–tors 9.00–12.00 och 13.00–15.00, fre 9.00–12.00.

Meddela namn, adress, telefon, önskemål om specialkost och var du kliver på bussen. När du har anmält dig skickar vi en faktura som ska betalas före resan. Ingen kontantbetalning. Anmälan är bindande.

Gudstjänster

Gudstjänst

Danderyds kyrka

Söndagar 11.00 Högmässa.

Djursholms kapell

Söndagar 17.00,

4 augusti – 1 september.

Andakter ledda av lekmän.

Gudstjänst

Enebykyrkan

Söndagar 11.00.

Sätraängskyrkan

Midsommardagen

22 juni 15.00-17.00

Midsommarfirande med mat, gudstjänst, jordgubbstårta, sång och lek.

Skapelsegudstjänst 16.00

med Elisabet Munro och

Kristin Molander.

Konfirmations-

gudstjänster

Sommarens fyra läger

avslutas med konfirmation

i Danderyds kyrka:

Söndag 30 juni 11.00

Läger: Biskops Arnö

Präst: Johanna Häggblom

Söndag 7 juli

Läger: Ramundberget 1

Präst: Anna Ortner

Söndag 4 augusti

Läger: Ramundberget 2

Präst: Johanna Häggblom

Söndag 18 augusti

Läger: Ramundberget 3

Präst: Susanna Widner

Övriga gudstjänster

i Mitt i Danderyd,

på hemsidan och

i appen Kyrkguiden.

Drop in-bröllop och

drop in-dop 18 maj

Störst av allt är kärleken!

Med präst, musiker och fotograf

på plats kan man döpas eller

vigas på ett enkelt och stäm-

ningsfullt vis. Inför bröllop –

kom ihåg hindersprövning!

Efteråt står fikabordet uppdukat

med hembakta kakor och tårta.

Läs mer på vår hemsida.

Tid: lördagen den 18 maj,

11.00–15.00.

Plats: Danderyds kyrka,

Församlingens Hus, Klockare

Malms kapell eller utomhus

om vädret tillåter.

Husdjursandakt

i det gröna

För hundar, katter och andra

fyrfotingar samt deras hussar

och mattar.

Tid: Söndag 2 juni 16.00.

Plats: Sätraängskyrkans klock-

stapel. Georgina Fornhammar

McEwan, präst. Kyrkfika.

FOTO: ANNA LIND LEWIN

Semmy Stahlhammer. Foto: Peter Bothén.

Magnus Holmander. Foto: Christopher Hästbacka.

Pianist Elise Einarsdotter. Foto: Olle Steinholz.

Lördag 18 maj 16.00
i Djursholms kapell
Vårkonsert
Djursholms kapellkör,
Claes von Heijne, piano och
Cecilia von Heijne, dirigent.

Söndag 19 maj 16.00
i Danderyds kyrka
*Nu är kommen
den lyckliga tid*
Danderyds kyrkokör, Lina
Söderholz Florén, fiol.
Anders Ölund, orgel och piano,
Maria Resare, dirigent.

Tisdag 21 maj 12.00
i Danderyds kyrka
Lunchmusik med soppa
Anders Ölund, orgel.
Soppa i Församlingens Hus,
50 kr.

Torsdag 23 maj 12.30
**i Andaktsrummet,
Danderyds sjukhus**
Lunchmusik
Vårkonsert med
stråkkvintett.

Söndag 26 maj 18.00
i Enebykyrkan
Vår, visor och dikt
Konsert med Enebykyrkans kör,
solister och dirigent Eva Wedin.

Musik i sommarkväll
Fem musikkvällar
i Petruskyrkan:

Onsdag 5 juni 19.00
Lyrisk jazz
Jan Allan, trumpet, Elise
Einarsdotter, piano, Olle
Steinholtz, bas, DamernaS
Vokalgrupp. På programmet
står lyrisk jazzmusik.

Onsdag 12 juni 19.00
*En sommarpsalm
jag sjunga må*
VocAlice som är Danderyds
församlings damkör möter
Grabbkören som består av
sångsugna grabbar mellan
målbrott och pension.
Johan Björling och Maria
Resare, dirigenter.

Onsdag 19 juni 19.00
*Dragspelsmästare
Kallis Bengtsson*
Här bjuds på ett spännande
möte mellan de svenska
dragspelskungarna och de
klassiska mästarna. För första
gången får vi lyssna till en
pianosonat av Beethoven på
accordeon.

Onsdag 26 juni 19.00
Stigande stjärnor
Magnus Holmander (Rising
Star 2019) på klarinett och
David Huang (Solistpriset 2014)
på piano.

Onsdag 3 juli 19.00
Bach och Aulin
Semmy Stahlhammer, violin,
och Anders Ölund, orgel, piano.
Semmy Stahlhammer har varit
förste konsertmästare på
Kungliga Operan och hans
CD-box "Svenskt sekelskifte
1900" utnämndes av DN till
"Årets skivor".

**Plats: Petruskyrkan,
Kyrkvägen 27 i Stocksund.
Efter konserten mingel på
innergården. Fri entré.**

Församlingens Hus
Angantyrvägen 39,
182 54 Djursholm.

Växel: 08-568 957 00,
måndag – fredag
9.00–12.00 och 13.00–17.00.
Adress: Box 2021,
182 02 Danderyd
svenskakyrkan.se/danderyd

Kommunikatörer
Christina Högberg, 08-568 957 08.
Jenny Sigeman, 08-568 957 23.

Kyrkogårdsförvaltning
Expedition 08-568 957 39
Anette Bågenholm, chef
08-568 957 40.

Våra kyrkor
Altorps kapell, Ymervägen 55,
Djursholm.

Andrum, Mörby Centrum.

Danderyds kyrka, Angantyrv 41,
Danderyd.

Djursholms församlingsgård,
Valevägen 26, Djursholm.

Djursholms kapell, Danav. 9,
Djursholm.

Enebykyrkan, (samarbetskyrka)
Enebytorget, Lars Åberg
0708-96 23 77.

Petruskyrkan, Kyrkv. 27,
Stocksund.

Sätraängskyrkan, Sjöbergsv. 32
Danderyd.

Sjukhuskyrkan,
Danderyds sjukhus,
08-123 550 00 (växel).

Bokning, se sidan 2.

Kyrkoherde/kontraktspastor
Staffan Hellgren, 08-568 957 01,
070-625 13 15 (sms/mms).

Präster
Jenny Karlsson,
08-568 957 17.
Johanna Häggblom
08-568 957 43
Kristin Molander,
08-568 957 46.
Elisabet Munro,
08-568 957 16.
Anna Ortner, bitr kyrkoherde
08-568 957 19.
Niklas Utterhall,
08-568 957 24.
Susanna Widner,
08-568 957 20.

Sjukhuspräster
Carl Henric Svanell,
08-568 957 18.
Kristin Molander, (vik)

Diakoner
Charlotte Dunér,
08-568 957 25.
Elisabeth Stenberg,
08-568 957 21.
Estelle Wiesel,
08-568 957 29.

Musiker
Johan Björling, 08-568 957 06.
Kerstin Evén, 08-568 957 49.
Maria Resare, 08-568 957 07.
Anders Ölund, 08-568 957 04.

Församlingspedagog
Stina Klimscha,
08-568 957 41.

Kyrkans förskola
Förskolorna Enen, Kyrkbacken
och Änglagaraget.
Ebba Zeno, förskolechef
08-568 957 02.

”

Står där, fattig bonddräng invid Himmelens port.
Lite rädd och ledsen för de synder jag gjort.
Man ska inte supa, hålls med flickor och slåss.
Herren, Gud i Himlen, är väl missnöjd förstås.

Men, då säger Herren: Fattig bonddräng, kom hit.
Jag har sett din strävan och ditt eviga slit.
Därför, fattig bonddräng, är Du välkommen här.
Därför, fattig bonddräng, skall Du vara mig när.

TEXT: ASTRID LINDGREN

”